

VII U 257/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2023 r.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie – VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Jakub Petkiewicz

Protokolant: Agata Ofiarska

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2023 r. na rozprawie w L.

sprawy o prawo do zasiłku pogrzebowego

na skutek odwołania D. O. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 4 marca 2022 r. nr (...) - (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 257/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2022 nr (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił D. O. (1) prawa do zasiłku pogrzebowego po zmarłej matce R. O.. W uzasadnieniu podano, że mimo złożenia stosownego wniosku D. O. (2) nie złożył wymaganych w tym celu dokumentów, tj. rachunku za poniesione koszty pogrzebu oraz aktu zgonu. Początkowo w treści wniosku sam deklarował ich późniejsze dołączenie w styczniu 2021, następnie mimo wezwania organu także tego nie uczynił. Ww. decyzja została doręczona wnioskodawcy w nieznaney dacie bez zwrotnego potwierdzenia odbioru (zob. akta rentowe oraz pismo k. 19 akt VII U 196/21).

W toczącej się przed tut. Sądzie sprawie VII U 196/21 dotyczącej skargi na milczenie organu D. O. (1) w dniu 5 listopada 2021 złożył pismo, w którym oświadczył, że o wydaniu ww. decyzji dowiedział się pierwszy raz z pisma otrzymanego z Sądu w dniu 28 maja 2021 (tj. z odpowiedzi na skargę). Z treści pisma wynika ponadto, że jego intencją jest zaskarżenie ww. decyzji (odpowiedź na skargę k. 5 akt jw., (...) k. 16 akt jw., pismo k. 36 akt jw.). W piśmie z 22 grudnia 2021 pełnomocnik organu oświadczył, że ww. pismo uznane zostało za odwołanie od decyzji z 4 marca 2022. Jednocześnie dołączył odpowiedź na ww. odwołanie, w której podtrzymano stanowisko zawarte w decyzji. Postanowieniem z 31 marca 2022 Sąd wyłączył ww. odwołanie do odrębnego rozpoznania. Jest ono przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie (pismo ZUS k. 42 akt jw.; odpowiedź na odwołanie k. 44 akt jw.; protokół rozprawy k. 59 akt jw.).

Odpis zaskarżonej decyzji został wnioskodawcy doręczony przez Sąd w dniu 4 sierpnia 2022 (k. 26 i 29).

W piśmie z 8 lutego 2023 skarżący wniósł o „stwierdzenie odpowiedzialności ZUS za niewydanie odmownej decyzji w terminie (...)” (k. 46).

W piśmie z 7 marca 2023 wnioskodawca złożył wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, który został prawomocnie zwrócony (k. 52 i 61).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 grudnia 2020 D. O. (1) złożył do ZUS wnioski o przyznanie mu zasiłku pogrzebowego po zmarłej matce, do którego nie dołączył żadnych dokumentów, w tym rachunków za koszty pogrzebu ani odpisu aktu zgonu. Nie przedstawił ich także na wezwanie organu. Wobec powyższego w dniu 4 marca 2021 ZUS wydał decyzję o odmowie wypłaty ww. zasiłku, od której odwołanie jest przedmiotem tej sprawy (bezsporne).

* * *

Powyższy stan faktyczny był w całości bezsporny, znajduje też potwierdzenie w aktach rentowych, aktach sprawy VII U 196/21 oraz niniejszej sprawy.

D. O. (1), choć wnosił o swoje przesłuchanie, nie stawiał się na żaden z sześciu wyznaczonych terminów rozprawy, na które był wzywany z pouczeniem o skutkach niestawiennictwa. W kolejnych pismach (k. 13, 18, 20, 34, 45, 52, 63, 72) nie usprawiedliwił też skutecznie swojej nieobecności, także mimo wezwania do jej usprawiedliwienia (w szczególności nie złożył jakiegokolwiek dowodu na rzekome leczenie szpitalne przypadające w dniach kolejnych rozpraw – zob. k. 65). Za usprawiedliwienie nieobecności nie można uznać podnoszonych w niemal każdym piśmie obaw o swoje zdrowie i życie w związku z „dramatycznym i przerażającym zniwem (...) epidemii koronawirusa”. Wobec powyższego dowód z jego zeznań należało pominąć na podstawie art. 235² § 1 pkt 4 i 5 w zw. z art. 242 k.p.c. (k. 64v i 73).

Mimo wezwania aż do zamknięcia rozprawy skarżący nie złożył też do Sądu ani do ZUS dokumentów, których brak spowodował wydanie decyzji odmownej (k. 9, 23, 73). Żadnym usprawiedliwieniem dla niezłożenia tych dokumentów nie jest powtarzana w kolejnych pismach polemika z wezwaniami Sądu dotycząca ich rzekomej nieprawidłowości i „enigmatyczności” zakreślonych terminów oraz żądania kolejnych wyjaśnień ze strony Sądu (zob. m.in. k. 13, 20, 69).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wyjaśnić, że odwołanie nie podlega odrzuceniu jako spóźnione (art. 477⁹ § 3 k.p.c.), gdyż – jak wskazano na wstępie uzasadnienia – pierwszy dowód doręczenia odpisu spornej decyzji z 4 marca 2021 pochodzi z 4 sierpnia 2022.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 504 z późn. zm.) zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci ubezpieczonego (1), osoby pobierającej emeryturę lub rentę (2), osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania (3) oraz członka rodziny osoby wymienionej w pkt 1 i 2 (4). Przepis art. 78 ust. 1 cyt. ustawy stanowi, że zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu.

Tym samym D. O. (1) powinien udowodnić, że poniósł koszty pogrzebu, czego do chwili obecnej nie uczynił, nie przedkładając także odpisu skróconego aktu zgonu matki.

Wniosek o „stwierdzenie odpowiedzialności ZUS za niewydanie odmownej decyzji w terminie (...)” (k. 46) także nie może zostać uwzględniony, gdyż żaden przepis nie przewiduje możliwości wydania takiego rozstrzygnięcia, zwłaszcza w sprawie z odwołania od decyzji. Jeśli zaś wnioskodawca miał na myśli rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. in fine, to powyższa kwestia była już przedmiotem analizy w prawomocnie zakończonej sprawie VII U 196/21.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.